

RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – VII. RAZRED

XXX. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2025.)

DRŽAVNA RAZINA

Ispit ima 38 zadataka. Točni odgovori vrijede ukupno 100 bodova. Bodovna vrijednost zadatka u ispitu napisana je u kvadratiću kraj zadatka. Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja odvojena su kosom crtom ili su navedena u zagradama.

U rješenjima se sustavno provodi navezivanje, ali valja priznati i učenička rješenja bez navezaka. Valja priznati samo odgovore koji su u cijelosti u skladu s pravopisnom, gramatičkom i leksičkom normom.

1. zadatak

- a) Ranu potvrdu naziva *hrvatski jezik* nalazimo u spomeniku koji se zove **Istarski razvod**, pisanoj ispravi kojom se uređuju granice između feudalnih gospodara i seoskih općina, a u kojoj se na samome početku imenuju jezici na kojima se piše („jednoga latinskoga, drugoga nimškoga, a tretoga hrvackoga, da imamo vsaki na svoj orijinal pisat”).
- b) Najzapadnije zasvjedočen zapis na ćirilici na hrvatskome prostoru jest riječ *amen*, uklesana u **Supetarski ulomak**.
- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva odgovora. Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

2. zadatak

Djeca kadkad kažu da ne vole školu, ali tad se sjetim
kako smo svi s osmijehom trčali u doljni razred jedva
čekajući da počne sat. Kolona papirića s čarobnim porukama
nađe tad put preko bilježnica, sendvića i galamdžija
do onoga kojemu je namjenjena i na koga djeluje.
Sad znam da su dijete, dječija sreća i djetinjstvo čovjeku sve.

(prema: Siniša Glavašević, *Priča o djetinjstvu*)

katkad

donji

čekajući

sendvića

namijenjena

dječja

- Zadatak vrijedi **6 bodova** jer ima šest riječi. Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod.

3. zadatak

U razgovorima je Dragutin Tadijanović, velikan hrvatske književnosti, uvijek bio jako, jako zanimljiv.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer se zarezima u rečenici odvajaju apozicijski skup u poslijeimeničnome položaju i isticanje. Oba zareza koja odvajaju apozicijski skup u poslijeimeničnome položaju od ostatka rečenice vrijede jedan bod. Zarez koji odvaja riječi *jako, jako* vrijedi jedan bod.

4. zadatak

Mačka je **bijelo-crna / crno-bijela / sivo-crna / crno-siva**.

- Zadatak vrijedi **1 bod** jer ima jedan pridjev. Točno napisan pridjev vrijedi jedan bod.

5. zadatak

a) Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika

b) 17. ožujka 1967. (g./god./godine) / 17. 3. 1967.

c) Status hrvatskoga standardnog jezika u okviru službenih jezika Europske unije u skladu je s navedenim tekstom jer je hrvatski jezik jedan od 24 službena jezika, pa se ključni dokumenti Europske unije prevode na hrvatski jezik / građani imaju pravo komunicirati s institucijama Europske unije na hrvatskom jeziku / hrvatski zastupnici u Europskome parlamentu smiju govoriti na hrvatskome jeziku / Zakonom o hrvatskome jeziku propisana je službena uporaba hrvatskoga jezika.

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima tri odgovora i jedan je bod za jezično točan odgovor na pitanje c). Svaki točan odgovor vrijedi jedan bod. Priznaje se i drukčije oblikovan točan odgovor na pitanje c) kojim se dokazuje da je današnji status hrvatskoga jezika u skladu s težnjama navedenima u citatu. Ako je odgovor na pitanje c) sadržajno točan i u cijelosti jezično točan, dobiva se 1 bod. Priznaje se i odgovor oblikovan kao natuknica.

6. zadatak

Sunašca/sunašca, obrašćići, korjenčići/korijenci

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri umanjence. Točno napisana umanjenica vrijedi jedan bod.

7. zadatak

Vjekoslav Majer rođen je 1900. godine i iako je pohađao Trgovačku akademiju u Zagrebu, odlučio se za književnost te pripada naraštaju hrvatskih pisaca koji su se pojavili nakon Prvog(a) svjetskog rata, na razmeđu umjetničkih pravaca moderne i ekspresionizma. Njegov poetski izričaj blizak je matoševskoj poetici, a s Matošem ga je povezivao i Zagreb.

Opjevao je mnoge zagrebačke gornjogradske ulice i parkove. Prema njegovoj najpoznatijoj knjizi „Iz dnevnika malog Perice” snimljen je film „Tko pjeva, zlo ne misli”. Za svoj književni rad Vjekoslav Majer dobio je

Nagradu „Vladimir Nazor” za životno djelo.

O svojem je ranom djetinjstvu rekao: *Rođen sam u Streljačkoj broj 7, preko puta stare zagrebačke streljane. U naš je stan dopirao šum platana s ceste na ulazu u Tuškanac. Iz obližnjega parka čuo se uvijek pjev ptica.*

- Zadatak vrijedi **7 bodova** jer ima sedam odgovora. Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Za više pogrešaka unutar istoga odgovora oduzima se samo 1 bod.

8. zadatak

veseo, plavu, žuta

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri pridjeva. Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.

9. zadatak

što/Što, ona, on (ona, ono)

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri zamjenice. Svaka točna zamjenica vrijedi 1 bod.

10. zadatak

a) **prijedlog**

b) **imenica**

c) **prilog**

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri odgovora. Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.

11. zadatak

a) **zviježde**

b) **biserje**

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dvije imenice. Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.

12. zadatak

Vlastito ime odnosi se na žensku osobu jer se ženska prezimena ne sklanjaju (da je muška osoba, pisalo bi *Matiji Lukiću*).

- Zadatak vrijedi **2 boda** za sadržajnu i jezičnu točnost. Sadržajno točan odgovor vrijedi jedan bod. Ako je odgovor sadržajno točan i u cijelosti jezično točan, dobiva se jedan bod. Priznaje se i odgovor oblikovan kao natuknica.

13. zadatak

Djece je u obitelji bilo **petero**.

Trojica su se često svađala, a **dvije** su ih mirile.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri odgovora. Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.

14. zadatak

a) **slanje**

b) **pijenje (piće)**

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dvije glagolske imenice. Svaka točna glagolska imenica vrijedi 1 bod.

15. zadatak

a) **Tadijanovićeve**

b) **(slavonsko)brodskom/(slavonsko)brodskome**

c) **knjižne**

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri pridjeva. Svaki točan pridjev vrijedi 1 bod.

16. zadatak

a) **Reče/Rekne li tko što? / Reče/Rekne li što tko?**

b) **Bi li tko što rekao? / Bi li što tko rekao?**

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dvije rečenice. Svaka točna rečenica vrijedi 1 bod.

17. zadatak

Godine ^G1933. upoznah dva draga čovjeka: njihov je život urastao u moj kao korijenje hrasta što uraste u zemlju. Danas ću govoriti samo o drugome od ^Gnjih. Kazivat ću nešto o dvadesetgodišnjemu mladiću Ivanu Kovačiću. On je, dvije godine poslije našeg poznanstva, ^Dovomu svojem imenu, koje su nosili i otac njegov i djed njegov, dodao još jedno ^Aime: ^NGoran. I po njemu on već niče u bronci i kamenu.

- Zadatak vrijedi **5 bodova** jer ima pet riječi. Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.

18. zadatak

Postojeći prostor u prizemlju palače Horvat (urediti) uređen je u memorijalnu zbirku pjesnika Dragutina Tadijanovića, odnosno Spomen-dom Dragutina Tadijanovića. Spomen-dom po svojem idejnom rješenju (pokušavati) pokušava dočarati ambijentalne vrijednosti svake sobe iz pjesnikova zagrebačkoga stana u Gajevoj ulici. Sobe (urediti) urediše kustosi zanimljivim elementima autentična namještaja, memorabilijama, bogatim arhivom, skulpturama, fotografijama, pismima, velikim brojem knjiga i umjetnina, koji (posredovati) će posredovati između nas i vremena u kojemu pjesnik (živjeti) bijaše živio / bješe živio / bio je živio. To sve (imati) trebalo bi imati za svrhu (kreirati) kreiranje atmosfere u kojoj će svaki posjetitelj na svoj način, ovisno o osobnome iskustvu, doživjeti prostor.

- Zadatak vrijedi **7 bodova** jer ima sedam glagolskih oblika. Svaki točan glagolski oblik vrijedi 1 bod.

19. zadatak

- a) **zamjenica / osobna zamjenica / lična zamjenica**
- b) **glagol**
- c) **usklik/uzvik**

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri odgovora. Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.

20. zadatak

- a) **Siročad se igrala.**
- b) **Djeca su ih gledala kroz prozor.**

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dvije rečenice. Svaka točna rečenica vrijedi 1 bod.

21. zadatak

priložna oznaka mjesta koja izriče cilj: u (svoje) učionice

priložna oznaka uzroka: zbog (glasne) vike

- Zadatak vrijedi **2 boda**. Dobiva se po 1 bod za svaku točnu priložnu oznaku.

22. zadatak

b) Skupila je pruća za potpalu.

Genitiv je moguće zamijeniti akuzativom: Skupio je **pruće** za potpalu.

- Zadatak vrijedi **3 boda**. Točno zaokružena rečenica b) vrijedi 1 bod. Sadržajno točno objašnjenje zašto je točan odgovor b) vrijedi 1 bod. Priznaje se i drukčije oblikovan točan dokaz. Priznaje se i odgovor oblikovan kao natuknica. Ako je dokaz za rečenicu b) sadržajno točan i u cijelosti jezično točan, dobiva se 1 bod.

23. zadatak

a) **priložna oznaka (načina) / PO(N)**

b) **dio imenskoga predikata / imenski predikat / predikat**

c) **(pridjevni) atribut**

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri odgovora. Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.

24. zadatak

nebeskom/nebeskome

- Zadatak vrijedi **1 bod** jer ima jedan atribut. Točan atribut vrijedi 1 bod.

25. zadatak

Tadijanović je uživao pisati pjesme za voljenu ženu.

- Zadatak vrijedi **1 bod**. Točno napisana rečenica vrijedi jedan bod.

26. zadatak

NSK, o. g., gđa, HAZU-a

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri kratice i pokrate. Svaka točno napisana kratica i pokratak vrijedi jedan bod.

27. zadatak

a) Pjesma *Da sam ja učiteljica* otkriva da učiteljica zauzima važno mjesto i ostavlja dubok trag na pjesnika.

- Zadatak vrijedi **1 bod**. Ako je zaokruženo više odgovora, rješenje se ne priznaje.

28. zadatak

b) Postigla je doista veliku brzinu.

- Zadatak vrijedi **1 bod**. Ako je zaokruženo više odgovora, rješenje se ne priznaje.

29. zadatak

b) Rekli su joj da nalikuje na majku.

- Zadatak vrijedi **1 bod**. Ako je zaokruženo više odgovora, rješenje se ne priznaje.

30. zadatak

d) Željko je postao kapetan momčadi.

- Zadatak vrijedi **1 bod**. Ako je zaokruženo više odgovora, rješenje se ne priznaje.

31. zadatak

Svaka obítelj ima svôj recept za sreću.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dvije podcrtane riječi. Svaki točan naglasak vrijedi jedan bod.

32. zadatak

Sjećanja iz svojega/moga djetinjstva pažljivo čuvam kao sve/svo blago svijeta i ne bi/bih ih dala ni da mi neko/tko plati.

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri riječi. Svaka točna riječ vrijedi 1 bod.

33. zadatak

Pitla je posuda u kojoj se prenosila voda. / To je vjetro, kanta.

- Zadatak vrijedi **2 boda**, 1 bod za točan odgovor i 1 bod za sadržajno točan i u cijelosti jezično točan odgovor. Priznaje se i drukčije oblikovan točan odgovor. Priznaje se i odgovor oblikovan kao natuknica.

34. zadatak

Pripovjedač je rano lijegao jer je petrolej skup i trebao je rano ustati. / Pripovjedač nije bio imućan i trebao je štedjeti petrolej i morao je rano ustati.

- Zadatak vrijedi **3 boda**, po 1 bod za svaki točan razlog i 1 bod za sadržajno točan i u cijelosti jezično točan odgovor. Priznaje se i drukčije oblikovan točan odgovor. Priznaje se i odgovor oblikovan kao natuknica.

35. zadatak

Više je slobodnoga vremena nego u Tadijanovićevoj mladosti, odnosno tinejdžeri više vremena posvećuju druženju, ekranima i ostalom slobodnom vremenu nego učenju. / Tinejdžeri provode 24 % vremena baveći se slobodnim aktivnostima, dok obrazovanju posvećuju 19 % vremena, što pokazuje da slobodnomu vremenu posvećuju više vremena nego obrazovanju. / Odnos slobodnoga vremena i obrazovanja pokazuje da suvremeni tinejdžeri imaju relativno uravnotežen raspored aktivnosti, ali s blagom prevagom u korist slobodnoga vremena. / U usporedbi s njima mladi Tadijanović imao je manje slobodnoga vremena zbog mnogih obveza u kućanstvu.

- Zadatak vrijedi **3 boda**, po 1 bod za svaku od dvije izdvojene razlike i 1 bod za sadržajno točan i u cijelosti jezično točan odgovor. Priznaje se i drukčije oblikovan točan odgovor. Priznaje se i odgovor oblikovan kao natuknica.

36. zadatak

uvijek / neprestano / neprekidno / neprestance / stalno

- Zadatak vrijedi **1 bod**. Točan odgovor vrijedi jedan bod.

37. zadatak

20 % / petinu dana / gotovo pet sati

- Zadatak vrijedi **1 bod** jer ima jedan odgovor. Točan odgovor vrijedi jedan bod.

38. zadatak

hodio sam (svakoga dana) pješice nanoge / hodio sam (svakoga dana) pješice / hodio sam (svakoga dana) nanoge / pješice nanoge / pješice / nanoge

- Zadatak vrijedi **1 bod**. Točno prepisan dio rečenice vrijedi jedan bod. Priznaje se i odgovor napisan u obliku citata.